

GORENJEC

Političen in gospodarski list

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za druge države stane 5-60 K. Posamezna številka po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je na pristavi gosp. K. Floriana v «Zvezdi».

Izhaja vsako soboto

zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petletno vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Cenjanim volilcem mest Kamnik in Radovljica ter trga Trzič!

Ponujala se Vam dva moža kot kandidata za deželnozborskega poslanca. Na eni strani kandidat narodno-napredne stranke, g. dr. Janko Vilfan, župan v Radovljici; na drugi strani nastopa kot «neodvisni» — brez programa — kandidat c. kr. okrajni glavar radovljiški, g. Oton pl. Detela.

Spoštovani volilci! Pred nami leže razgrnjeni volilni imeniki tako mest Kamnik in Radovljica, kakor trga Trzič. In če pregledujemo listo vseh treh volilnih krajev, tedaj pridemo do zaključka, da je ta mandat, katerega je doslej ves čas, odkar je prešel v slovensko posest, zastopal narodno-napredni deželni poslanec, tudi v tej volilni dobi v pretežni večini v rokah narodno-naprednih volilcev. Odločujoč faktor tod so namreč naši narodni uradniki.

Oglejmo si najprej oba kandidata! V celem volilnem okraju ga menda ni volilca, ki se ne bi čul kdaj kaj o vrljem radovljiškem županu dr. Janku Vilfanu. V treh letih, odkar županuje v Radovljici, je napravil vodovod pod streho, prekoristno delo, o tem so vsi Radovljičani edini, v tako kratkem času, ko drugod rabijo zanj cela desetletja. In tudi mesto sicer je dobilo zadnje čase vse lepše lice: hiše, pravzaprav ponosna poslopja, rastejo kakor gobe po dežju. Sedaj se deluje že zopet na to, da dobi Radovljica tudi električno a. č. In še več drugih potrebnih stvari čaka skorajšnje rešitve, ki pa morajo priti polagoma druga za drugo na vrsto. Za njegovega županovanja se je vpeljalo v občini samoslovensko uradovanje. Kdo dalje ne pozna dr. Janka Vilfana kot

značajnega, neustrašenega in nesebičnega, pač pa odločno narodnega moža, ki je, dasi odvetnik po poklicu, trtoval svoje bitje in žitje, da bi koristil svojemu narodu in svoji domovini tako v narodnem, gospodarskem, kulturnem in socialnem življenju. Kdor ga pa pobližje pozna, ve ceniti njegovo izredno agilnost, občudovalno blagodušnost in vztrajno voljo. Izkratka: Kandidat narodno-napredne stranke, dr. Janko Vilfan, je mož kristalno-tistih rok, prešinjjen narodnega ognja v vsem njegovem stremljenju, in povsem samostojen. Svojo družino vzgaja v strogo narodnem duhu.

Njegov protikandidat je «neodvisni» c. kr. okrajni glavar pl. Detela v Radovljici. Pravi, da nima nobenega programa in da v slučaju izvolitve ne bo vstopil v noben klub. Dobro vemo, da kak c. kr. okrajni glavar ne more imeti kakega programa, zato ker je popolnoma odvisen od deželne vlade, oziroma svojega šefa, najnovejšega barona Švarca. Detela je aktiven uradnik, ki mora plesati kakor mu zažvižga njegov predpostavljeni. In interesi volilcev se večkrat križajo s postopanjem vlade. Kako more potem tako «odvisen» človek zastopati uspešno svoje volilce? Torej je

1.) Detela — od vlade odvisen kandidat.

Deteli so — kakor piše «Slovenec» in «Domoljub» ponudili zaupniki «Slovenske Ljudske Stranke» kandidaturu in glavno zborovanje S. L. S. v Ljubljani je dne 10. t. m. sklenilo «z vsemi silami» podpirati Detelo. Potemtakem Detela ni neodvisen kandidat — temveč

2.) Detela je — klerikalni kandidat.

«Neodvisni» Detela je sicer sin prejšnjega deželnega glavarja, «Slovenca» Detela, ki je svoje dni pomagal v deželnem odboru pokojnemu Nemcu dr. Šaferju in klerikalnemu dr. Papežu, da danes

v Ljubljani nimamo samoslovenskih napisov, pač pa je znano, da je, ko je še komisijonaril v Kočevju, prav pridno hajlal in podpiral nemške nacionalce proti Slovincem. In komu ni pa večalimanj znan oni vroči boj, ki se bje za Slovenstvo na naših Jesenicah? Okrajno glavarstvo, katerega glava je sedaj kandidat Detela, je na vseh krajih in koncih štilo edinole peščico Nemcev in odločevalo vedno v prilog Nemcev. Silno sladki, a skrajno premeteni okrajni komisar Schitnig je z njemu lastno prefriganostjo pripomogel nemški tovarniški stranki do sedanje moči. Ves slovenski svet se je s studom zgražal nad onimi škandaloznimi odredbami. In silno mehki ter popustljivi okrajni glavar Detela ni k temu znil niti besedice, kaj še, da bi se postavil na edino pravično stališče. Lahko rečemo: Glavar Detela je ravnotako sokrivec tega neodpustljivega, velikega narodnega greha in težak kamen slovenskega izdajstva leži na njem. Če živi še stari pravični bog, se mora to sedaj nad njim bridko maščevati. Tudi mi kličemo s tržaško «Edinostjo»: Kandidatura g. Detela je škandal, njegova izvolitev pa bi bil škandal vseh škandalov. Kako «dober» Slovenec je kandidat Detela, ilustrira najbolj dejstvo, da se v njegovi družini izključno nemški govori in so vsi njegovi otroci nemško vzgojeni. Prav tak Slovenec kakor dr. Šusteršič. Gliha vkup striha!

Iz ravnokar povedanega sledi, da je

3.) Detela pravi pravcati nemškutar, ki bi rad s pomočjo slovenskih glasov zlezel na kozla. Toda znani pregovor pravi: Poturica je vsikdar hujši od Turka!

Sedaj Vas pa vprašamo, velecenjeni volilci, za katerega kandidata se boste, oziroma se morate

Pošten Slovenec ne voli nemškutarskih okraj. glavarjev!

PODLISTEK.

Brodkovski odvetnik.

Slika iz sedanjega življenja moravskega. Češki spisal Vaclav Beneš-Šumavský; poslovenil Avgust Petrič. Dalje.

„Pejčohova je od zavisti orumenela od onega časa, kar imamo vilo,“ je dodala gospa Kanjakova.

Kubala se je bal, da bi se ne vrnila zopet k prejšnjemu neljubemu pogovoru, zato se je brzo ognil njenemu navalu in izrekel obžalovanje, da ni v mestu doslej nobenega društva, niti pevskega, niti telovadnega ali sploh zabavnega.

„Imeli smo tu društvo „Sokol“, a se je razšlo,“ je pograbila zopet besedo gospa Kanjakova. „Seve — starosta je bil gospod Pejčoh, kumica zastave gospa Pejčohova in družica zastave gospodična Karla. Vendar moj mož se je potrudil biti tedaj energičen in je dosegel, da je izstopila polovica članov, druga polovica se je sprla na izletu zaradi računa za pivo, in bilo je po društvu.“

Kanjak se je le smehljaj pri govoru svoje soproge in vrtel palce na tolstem trebuhu. Mla-

denki, katerima je bil dolgočasen ta pogovor, sta napeljali sedaj, da bi si šel doktor pogledat vrt, seveda v njenem spremstvu. Vrt je bil obsežen, do polovice je bilo sadno drevje, na katerem so že zorele črešnje in se plodile češplje; polovica pa je bila umeten park s pešpoti, pristrizhenimi drevesi in grmiči in s krasnimi preprogami cvetlic.

Marica je vtrgala ognjen nagelj in ga ponudila doktorju, ki je vzel cvetko, lahko pri tem stisnivši prst devine roke, in si ga vtaknil v gumbnico.

Medtem je trgala Milka cvetilice. V naglici je oropala grmiče za najlepše eksemplare in jih zvila v šop ter ga podala gostu.

„Ah, ne verjeli bi,“ je pravila vzdihnivši Marica, „kako dolgočasno je tu življenje. Če bi vsako leto za predpust ne prebili najmanj štirinajst dni v Brnu ali pri teti na Dunaju, ne mogle bi prenašati.“

„Saj bi tu ne bilo tako žalostno, če bi imela tu svojega —“

„Molči ti porednica,“ se je jezila Marica. „Ne verujte ji ničesar, gospod doktor, ne govori niti besedice resnice.“

„V ostalem mislim,“ je dodajala norčavo Milka, „da sedaj ne bode več tako žalostno, ko je naša družba obogatela za tako moč, kakor je gospod doktor.“

„Prosim, gospodični, da bi se v meni ne motili v tem cziru,“ je oporekal gost.

„O gospod doktor,“ je silila Marica, „potruditi bi se morali, da bi priredili brzo kak izlet! Kaj rada hodim na izlete. Plesanje na prostih tleh, če treba tudi pri slabi godbi — ah, rajši je imam nego vsak ples!“

„Če bi te slišala tako mamiča!“ jo je pretrgala Milka, in obrnivši se k gostu ga je vprašala; „Plešete-li radi?“

„Plešem, ne da bi bil ravno strasten plesalec.“

„Igrate-li na glasovir?“ je nadaljevala Milka z vidno napetostjo.

„Igram, a tudi ne posebno dobro.“

„O, le ne bodite skromni,“ ga je pretrgala radostno, „igrate gotovo kakor umetnik. Veseli me, da igrate! Pojdite, poskusimo takoj! Neizmerno rada igram četveročno. Vendar sestra, veste, mi noče pomagati.“

zavzeti, ako imate še količkaj narodne časti in ponosu v sebi. Odločitev menda ni težka.

Slovenski uradniki, ki — kakor že spredaj rečeno — tvorite precejšen kontingent volilcev v vseh krajih! Vi ste prvi, na katere so naslovljene današnje vrstice! Večina izmed Vas se gotovo še spominja, kako je dr. Šustersič, sam poglavar S. L. S., ki sedaj z vsemi silami podpira «neodvisnega» kandidata Detela, v deželni zboru Vas zmerjal z ljudmi, ki kro, kro in kro, in kako je umazani «Domoljub» pisal lansko leto o Vas, da ste lenuhi, postopači, ki kradejo bogu čas, davkoplačevalcem pa z žuljavimi rokami zasluženi denar, da ste parasiti, usi i. t. d., da ste sami pijanci, prešestniki, biriči našega kmeta, ki zbog dolgega časa in zdehanja po pisarnah podajate akte drug drugemu, da je treba število uradnikov zmanjšati i. t. d. i. t. d. Ali se spominjate, da je narodno-napredna stranka, kateri kandidat je dr. Janko Vilfan, takrat takoj sklicala velik protestni shod proti takemu nezasišanemu sumničanju in natočevanju. Zaupniki ravnostnega obrekovalca Šustersiča so ponudili kandidaturu Detela, in na Vas se apelira, da ga volite. Ali imate v sebi količkaj svojega prepričanja, iskrico stanovskega ponosa in trohico politične zrelosti? Mislimo, da jo imate. Zakaj jasno je vendar vsakomur, da sedaj zija med Vami in med Detelo globok prepad.

In Vi, slovenski učitelji? Ali je S. L. S., ki podpira «neodvisnega» Detela, prijazna šoli in učiteljstvu? Bedak je, kdor misli, da Vam bo S. L. S., ki najstrastneje deluje za poneumnjevanje ljudstva in hujaka nerazodno maso proti učiteljstvu, Vam kdaj izboljšala mizerne plače? Ali Vam je mehki, neodločni Detela porok za to? Zaman iščete zadovoljnih garancij pri takem na vse strani vezanem vladnem uslužbencu kakor je Detela! Tudi Vaši računi morajo biti napravljani in sklenjeni!

Kaj pa ti, slovenski meščan ali tržan, podjeten trgovec ter marljiv obrtnik! Že si dihal nekaj časa prosteje, svobodneje, užival si politične pravice, pa Ti hočejo na zvižacen način odvzeti vse to. Volilno reformo, katero so klerikalci pri zadnjih državnoborskih volitvah oropali mestom in trgov, hočejo vzeti taistim tudi v deželni zboru. Narodno-napredni poslanci so z občudovanja vredno potrjevalnostjo v dvanajsti uri z obstrukcijo preprečili sprejem take, za Vas skrajno nepravilne volilne reforme. Ali bo glavar Detela deloval za tako reformo, ki bo ugodna za Vas, ali mu ne bo črni baron deželne vlade vsilil take predloge, katere so vladi po godu? In volilna preosnova je sedaj najaktualnejša točka, ki se mora na vsak način rešiti!

Tudi po tvojih žilah se pretaka slovenska kri, in uverjeni smo, da nikdar ne privoliš, da bo po Tvoji krivdi zastopal Tebe v deželni zboru kranjskem vladni mož, vrhulega pa še nemškutar.

Zatorej še enkrat ponavljamo: Če kandidira okrajni glavar, je škandal, če bi bil pa okrajni glavar izvoljen, je škandal vseh škandalov.

In hočeš, nočeš je moral iti doktor v sobo in igrati z Milko. Pri odprtih oknih so se razlegali zvoki glasovirja po trgu. Mladenka je igrala z navdušenostjo in njen spremljevalec je pokazal, da igra dobro. Čestitali so mu vsi.

Mladenki sta se spoprijateljili popolnoma z odvetnikom, smejali in norčevali se z njim, kakor bi že bili zdavnaj znani. Ko se je podajal k odhodu, sta mu stiskali sami roke, neprisiljeno in veselo blebetaje.

Kubala je moral obljubiti gostitelju, da pride drugega dne k obedu.

Ko je odšel, je vskliknila Kanjakova: „Izvrstna misel ti je padla v glavo, Milka, da smo ga povabili na obed.“

„Da, mamica, izborna, ženjalna!“ se je veselila hčerka. „Obedoval bode z nami in igral z menoj duet. Izborno igra.“

„Nehaj,“ ji je posegla malo razdražena Marica v besedo, „hotela bi, da bi čepel tu pri glasovirju do večera. Rajši ga vzamemo po obedu na sprehod v gozd.“

„Da, v gozd,“ je pritrdjevala mamka, „Pejčohova itak počí od jeze, ko se izve, da je igral z Milko in da smo ga povabili na obed!“

Nadaljevanje sledi.

Kranjska — gnezda.

II.

Najbolje informiran slovenski dnevnik ima svojo posebno taktiko. Ko se je sešel novoizvoljeni državni zbor in je vlada predložila pogodbo z Ogrsko, je hotel ubiti poslanca Hribarja in obenem pridobiti deželnozborski mandat dolenskih mest. V to svrhu je legal dannadan, da Hribar hoče preprečiti dalmatinsko železnico in oškodovati mesto Ljubljano. Te laži so se ponavljale dannadan tako otročje, tako abotno, tako absurdno, da se je cela stvar začela že gabiti Poljakom in Čehom. Ti so volili Hribarja za poročevalca o dalmatinskih železnicah. Uradni večak o železničnih zadevah, poslanec Šuklje, je propal, «Slovenec» je bil blamiran do kosti in mandat dolenskih mest je danes za napredno stranko bolj siguren kot kateri drugi v deželi.

V drugih volilnih okrajih si klerikalci niti na dan ne upajo in operirajo z «neodvisnimi» kandidati. To je neka posebna vrsta štreberstva. Med volilno dobo nekaj nejasnih fraz, ki niso ne ptič ne miš, po volitvah pa pade tak kandidat v klerikalno strujo, kakor muha v juho.

Glavno pozornost so obrnili na gorenjska mesta Kamnik—Tržič—Radovljica. Tu so postavili radovljiškega glavarja Detela kot «samostojnega» kandidata. Ko bi bil radovljiški glavar knez Schwarzenberg ali princ Hohenlohe in bi nastopil pri deželnozborski volitvi kot samostojen kandidat, bi se dalo o stvari resno govoriti. Pri danih razmerah pa to ni mogoče. Če se govori o «samostojnosti» kandidata Detela, je to naravnost žalitev volilcev; imputira se jim namreč politična najivnost, katere ne zaslužijo. Mi smo sicer osebnega mnjenja, da kandidat Detela ne bo prišel na svoj račun, tudi če bo izvoljen. Napredna stranka bo, tudi če izgubi ta mandat, približno tako močna v prihodnjem deželni zboru, kakor v starem; ali vsaj tako močna, da se bo obranila nameravane strangulacije. Če pa se ne posrečijo nameni tirolsko-rimske zveze, kateri naj služi glavar Detela kot «Sturmbock», odnesel bo baron Schwarz svoje suhe kosti na Tirolsko nazaj, glavar Detela pa bo ostal v deželi kot žalostna relikvija ene najumazanejših intrig, kar se jih je sploh vršilo v naši deželi. Vendar to je le ena stvar medajle. Opozorili bi pa danes na drugo stran in ta je: kak interes pa imajo Nemci in klerikalci ter uradniki po naših mestih slabiti ravno v tem trenutku napredno stranko in iti za barona Schwarza po kostanj v ogenj?

Kak pomen imajo prihodnje volitve? V prvi vrsti stisniti skozi deželni zbor nov načrt volilne reforme, ki je pravo politično šušmarstvo.

Po tem načrtu naj izginejo mestne kurije in naj dobe naši farovži še 10 mandatov. Sedaj ima deželni zbor 37 glasov. Šestnajst glasov imajo kmetске občine, katere šteje duhovščina za svojo posest, enajst glasov imajo Nemci, devet mandatov pride na mesta in trgovsko zbornico in en virilen glas. Če postane ta načrt zakon, ima duhovščina, ne glede na mesta, že v kmetških občinah 26 mandatov, torej glede na število poslancev (47) absolutno večino. In tedaj vprašamo, kak interes pa imajo klerikalci po mestih potezati se za to, da izginejo mestne kurije, da jih bo, kakor pri državnem, tako tudi pri deželni zboru majorizirala dežela. In posebno bi vprašali Nemce v Tržiču, kak interes imajo na tem, da prihodnjč kot volilci sploh ne pridejo v poštev, temveč jih bodo majorizirali kmetje iz Loma in Križev?

Politika je kupčija in sicer navadna grda kupčija. In ravno s tega stališča nam je nerazumno, kako da bi v tem slučaju ne izprevideli klerikalci in Nemci po mestih, kaj jim koristi in kaj jim škoduje.

Katoliška duhovščina je po svojem poklicu internacionalna in za to se ji tudi po vsem svetu dobro godi.

Tej je popolnoma vseeno, oziroma tej je še v korist, če izginejo mestne kurije. Za vse druge sloje mestnih volilcev pa je naravnost nesmiselno, samomorilno, če si volilci sami devljejo vrv okrog vratu. Tu se ne gre za svetovno naziranje, ampak za korist, ki se da otipati z vsemi prsti. Zaradi tega bi morale ponehati vse osebne mržnje, vse dozdevne žalitve, vse štrebrstvo, vse tekmovanje «prvih» hiš — kot en mož morali bi se strniti vsi volilci, da poženo od praga skupnega sovražnika.

Kar se tiče posebno tržiških volilcev, opozarjali bi jih na to, da tržiskega nemštva ne bo rešil glavar Detela, in ne ugonobil dr. Vilfan. To je stvar lokalnega razvoja, domačih bojov, ki se bodo rešili na tržiskih tleh in ne v deželni zbornici. Tudi privilegija velikega posestva glavar Detela ne bo rešil, ker veliki posestniki že sedaj lahko preprečijo vsako nasilno premembo volilnega reda.

Kaj pa bo daljna posledica teh volitev?

Če se posreči uzakoniti poprej navedeni monstrozni volilni načrt, postane naša duhovščina, postane ljubljanski škof necmejen gospodar v deželni zboru.

In v tem pogledu nam je neumljiva novejša politika ljubljanske kazine; odkar so prišle na površje nekatere mlade, ne posebno jasne glave. Mesta plačujejo tri četrt deželni doklad. Tudi nemški trgovci, tudi nemška podjetja, nemške tovarne plačujejo te doklade. Na šentvidskem polju postavil je ljubljanski škof velikansko poslopje, v katerega hodnikov predejo pajki svoje mreže. Nad streho tega poslopja visi črn oblak neznosnih obresti. In ali ti mladi gospodje v ljubljanski kazini res nimajo čuta za posledice, ki bodo nastale, če postane kranjski deželni zbor — pastoralna konferenca? Ali res ne vidijo čez Rožnik in Šmarno goro? Ali čutijo nemški davkoplačevalci res potrebo, plačevati dolgove ljubljanskega škofa. Ali je res njihova korist, metati se za dr. Šustersičem in slabeti moč napredne slovenske stranke? Ali je v korist Nemcev, če se zatira v deželi vse kulturno, literarno stremljenje?

Nikdar ni bila naloga mestnih volilcev, najsi bodo katerekoli narodnosti in kateregakoli političnega mišljenja tako jasna kot ravno sedaj. Kdor glasuje za klerikalnega kandidata, je ali omejenec, ki ne ve ceniti niti drobtin političnih pravic, katere ima, ali pa čudak, ki pljuje v lastno skledo.

Za gorenjskega kmeta.

Pod tem zaglavjem bodo prinašali od časa do časa zanimive politične vesti, važnih za gorenjskega kmeta.

Zeleti bi bilo, da se krog sodelavcev tega naslova pomnoži in razširi. Naj bi sodeloval vsak kmet z Gorenjskega ter od časa do časa kaj priobčil. Saj ima vsakdo kako koristno, pametno misel. Ni se potreba bati: Slabo pišem, ali ne znam sestaviti. Svoje misli naj kar spravi na papir, kakor najboljšje ve in zna, vse ostalo se bode že priredilo za tisk.

Tako se bodedo medsebojno spoznali po mislih, idejah, načelih; razširila se bode pa tako tudi izobrazba kar mimogrede, posebno pri dopisnikih.

Posebne važnosti pa bode, da si tem potom vzgojimo dobrih dopisnikov po deželi in prevdarnih vaških voditeljev (po kmetih). Za samostojno kmečko organizacijo po Gorenjskem bode to velikega pomena.

Ni se potreba nobenemu bati, da bi se ga izdalo in povedalo svetu, kdo piše. O tem se bode molčalo kot grob.

Poziv za ustanovitev samostojne, stanovske kmečke stranke so listi različno sprejeli. Eni z veseljem pozdravljajo ta korak, eni so pa začeli z loparjem mahati po kmetih.

Po surovosti se odlikuje posebno glasilo kranjskih obsedencev in šnopsarjev iz Kopitarjevih ulic v Ljubljani.

«Domoljub» št. 6, z dne 6. februarja piše doslovno: «V Kranju je imel v ponedeljek, dne 27. prosinca nek Babičev fantek iz cerkljanske fare ter lesni trgovec Hajnrihar iz Selc in mlekarški prekupec Kuralt iz Senčurja zaupni shod liberalne stranke. Na shod so bili vabljeni le najozji somišljeniki s pismenim povabilom in niso pustili nikogar brez vabila na shod, ki je bil na «Novi pošti». Ljudje, ki so zvedeli za ta shodek, so zbijali prav umestne šale, ker so se tej trojici nekmetov tresle hlačice, da bi jim ne razbili shoda. Bilo je okrog dvajset možictev, ki so začudeno gledali, ko so jim Babičev fantek, Kuralt in Hajnrihar razlagali, kako naj bi se združili vsi liberalci in tako nasprotovali plodonosnemu delu «Kmečke zveze». Začudeno smo gledali, kako je moral oče Babič pri shodu navzoč poslušati take oslarije svojega fantka. Na shodu se ni zgodila nobena

posebna nesreča. Dober tek «sintarskim» želodcem! To je še več, kakor: Kikiriki!

Bili smo radovedni, kaj je resnice na celi zgodbi, in se informirali takole: Res se je vršil v Kranju nek šhod kmetov po § 2. društvenega zakona, h kateremu so imeli pristop le povabljeni. Razpravljale se je o programu stanovske kmečke stranke za Gorenjsko in o organizacijskem načrtu. Ker bode o razvoju tega itak javnost svoječasno obveščena, lahko za danes to zadostuje.

Glede nasprotovanja Kmečki zvezi in nje plodonosnemu delu pa omenimo: Slabo za kmečko zvezo, dokler jo vodijo ljudje, kakor je profesor Jarc v Kranju. Kakšen kmet pa je on? In ponižno vprašanje: Kaj je že storila kmečka zveza za gorenjskega kmeta? Odgovor bode gotovo zelo težaven.

Še drugi glasovi. «Naš List» št. 6, izhajajoč v Kamniku, pozdravlja z veseljem samostojno organizacijo gorenjskih kmetov, citira nekaj stavkov iz «Gorenjca» potem pa pristavi: «Tako bomo imeli menda že v kratkem poleg Slovenske gospodarske stranke tudi še Gorenjsko stanovsko kmečko stranko. Popolnoma pravilno in hvalevredno je, da se je začel zavedati tudi naš kmet svojih pravic in svojih dolžnosti, da se organizira in izobrazuje. Toda zdi se nam, da je teh strank in stranic na Slovenskem vendar nekoliko preveč ter da se tako po nepotrebnem in stvari v škodo cepijo moči. Zakaj se ne bi ustanovila skupna kranjska napredna kmetiška stranka, ki bi gotovo dosegla več kot tri male stranke? Nekaj naših misli k temu bomo obrazložili prihodnjič.

«Narodni List» št. 5, izhajajoč v Celju, registrira odkrito, da kliče «Gorenjec» za ustanovitev samostojne stanovske kmečke stranke. — Konča: Svetli se, čeprav počasi tudi na Kranjskem. Dalje prih.

Kandidatura c. kr. okrajnega glavarja Otona pl. Detele.

«Slovenec» kakor tudi njegovi trabanti sirom Slovenije kriče dannadan, na kako trhljih nogah stoji takozvani slovenski liberalizem ali bolje rečeno «slovenska napredna stranka», ki sestoji iz par liberalnih uradnikov, gostilničarjev, trgovcev in učiteljev. Stranka leži v zadnjih zdihljajih. — A to kričanje je pač le namenjeno oni nerazsodni masi, ki slepo veruje vsaki tiskani besedi, ki jo zagleda v papirnih predalcih po krivici se nazivljajočega «doktorja» Žitnika. Generali klerikalne stranke pa dobro vedo, da ima narodno-napredna stranka še toliko žilave volje do življenja v sebi, da bo prej konec klerikalne stranke kakor pa narodno-napredne stranke. Vsa znamenja kažejo zato. In ker klerikalna stranka predobro vé, da je ravno sedanja volitev za deželni zbor odločilna za klerikalno stranko, in da ravno sedanja volitev za deželni zbor postavi klerikalno stranko pred alternativo: «biti» ali «nebiti». — In ravno vsled tega je segla klerikalna stranka po zadnjem sredstvu — po znamenem pregovoru, da namen posvečuje sredstva — se zvezala s c. kr. vlado in Nemci.

C. kr. vlada in Nemci so slastno pograbili ponujeno ji desnico klerikalne stranke, dobro vedoč, da je klerikalna stranka pripravljena žrtvovati zadnji košček slovenske posesti Nemcem, ako se le izpolnijo sebični nameni, ki jih goji še od nekaj klerikalna stranka.

C. kr. vlada kakor tudi Nemci predobro vedo, da jim dela edinole narodno-napredna stranka res ovire, da se ne more nemštvo tako vsesati na Kranjskem kakor bi se rado.

In sad tega kompromisa je kandidatura c. kr. okraj. glavarja O. pl. Detele. Da se ta kandidatura ni porodila zgolj v glavi Otona pl. Detele, je jasno kakor beli dan. Smelo trdimo, da je ta kandidatura zrasla v glavah ljubljanskih kazinotov, ki so za to kandidacijo pridobili v prvi vrsti našo c. kr. vlado, ki je v svojem osrčju popolnoma nemška in v drugi vrsti ljute nasprotnike narodno-napredne stranke — klerikalce.

In pota c. kr. okrajnega glavarja Otona pl. Detele v Ljubljano in na Dunaj menda niso bila uradna, temveč strogo politična.

Plačilo pa, ki ga bo prejelo nemštvo s pomočjo c. kr. vlade za to kandidacijo v prilog klerikalni stranki in na škodo narodno-napredne bo pa izročitev Jesenic na milest in nemilost v nemške roke. To izjavljamo

danes javno in glasno vsemu slovenskemu svetu v vednost.

Premirje, ki vlada danes med slovenskima strankama, je le navidezno in kakor hitro bo volitev za deželni zbor končana, se vresničijo naša prorokovanja v polnem obsegu.

Ako je klerikalna stranka tako vneta ravno za kandidacijo Otona pl. Detele, zakaj ga ni postavila v okraju, ki ga je zastopal njegov oče. Toliko zmoten bi menda že bil, kakor je Čočov Frence.

Uverjeni smo, da se tudi sedaj združi vse, kar le čuti še trohico narodnega čuta v sebi, da pomaga preprečiti najnovejši napad na slovenski narod. Slovenski junaki, na noge!

Gospodarski del.

□□□□

Tedenaki sejem v Kranju dne 10. februarja 1908. Prignalo se je — konj, 109 glav domače goveje živine, — glav hrvaške goveje živine, 7 domačih telet, — hrvaških telet, 42 domačih prahruvaških ovc in — buš. — Pšenica K 11:50 proso K 7:50, rž K 9:50, oves K 8:50, ajda K 9:—, fižol ribničan K 9:50, mandalon K 7:—, koks 10:— in krompir 2:20 za 50 kg.

Razstava za rokodelsko tehniko. Obrtni pospeševalni urad c. kr. trgovskega ministrstva na Dunaju naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani naslednje: Ker je obisk te po obrtnem pospeševalnem uradu c. kr. trgovskega ministrstva v uradnem posloju na Dunaju IX/2, Severingasse 9, prirejene strokovne razstave še vedno na isti višini, in posebno zaradi tega, ker je več korporativnih obiskov iz tu- in inozemstva priglasi, se je v interesu obrtnikov in tudi z ozirom na kongres za srednji stan, ki se bo v jeseni t. l. na Dunaju vršil, določilo, da se razstava do jeseni podaljša in pridrži dosednji obratni red, po katerem se razstava ob delavnih, izvsemši sobote, od 9.—4. ure in ob nedeljah in praznikih od 8.—12. ure lahko brez vstopnine ogleda. Razstavljeni novovrstni rokodelski stroji se bodo vsak torek in četrtek od 2.—4. ure, ob nedeljah in praznikih od 9.—12. ure dopoldne kazali v obratu. Korporativni obiski naj se pri obrtnem pospeševalnem uradu pravočasno prijavijo, da se jim more preskrbeti primerno vodstvo.

Umetnost in književnost

□□□□

Faksimile vseh Prešernovih poezij izda Blasnikova tiskarna in sicer po pristnem Prešernovem rokopisu, ki je služil l. 1847 za podstavo prvemu natisu pesnikovih poezij. Ta rokopis so našli leta 1900 v Blasnikovi tiskarni. Izdaja bo stala 20 K. **Snujmo «Ljudske knjižnice»!** Navod za ustanavljanje «Ljudskih knjižnic» in poslovanje knjižničarja ter seznam za «Ljudske knjižnice» porabnih knjig. Uredil Jur. A. Pleško. — Izdalo in založilo akad. fer. društvo «Prosveta». Cena 20 vin.

Kak štreber ne more biti poslanec, ker dela zase, ne pa za svoje volilce. Volilci, mislite na to, ko pojdete na volišče!

Dopisi.

Radovljiske novice.

— «Zabavni klub» se lahko s ponosom ozira na plesno veselico, ki jo je priredil pretečeno soboto v hotelu g. R. Kunstelja. Lahko trdimo, da se je sešel to soboto ves cvet gorenjskih izobražencev. Obči glas je, da tako prijetelega, a obenem tako krasnega večera ni imela Radovljica že dolgo, dolgo let ne. Opazili smo ta večer pestro množico raznih tujih gostov iz bližnjih in daljnih krajev, in med temi ljubimi gosti smo opazili tudi moža vrlega značaja, župana Kobentarja iz probujajoče se Koroske. Oddelek c. kr. vojaške godbe iz Celovca št. 17 je proizvajal svoj program pač tako, kakor ga zna edino le ta godba. Umevno je, da smo se sukali do ranega dne. Zeleli bi le, da nam slavni «Zabavni klub» priredi še kak mal «dirindaj» ta predpust.

— «Palčke» so igrali pred skoro «razprodano» hišo pretečeno nedeljo, in sicer prav dolgo. Čudili smo se samovestnim nastopom posameznih igralčkov, njihovemu krepkemu govorjenju in živahnemu kretanju. Takih iger bi si še želeli. Naša iskrena hvala radovljiski gledališki intendanci s pozivom, po tej poti naprej! Podjetni fotograf g. A. Vengar je posnel ljubke igralčke «Palčke» in kdor si hoče ogledati te «brkaste možakarje», vidi jih razložene na slikah na glavnem trgu Radovljice, a pošlje jih lahko kar po dopisnicah.

— Zanimanje za radovljiskega «Sokola» raste z dnem. Kakor se čuje, je že število udov prekoračilo prvo stotico. Ako se društvu pritegne še okolica, potem bo to sokolsko društvo drugo na Kranjskem po številu udov. — Gorenjska še ni izgubljena.

— Našo c. kr. pletarsko šolo sta si ogledala pretečeno nedeljo gg. dr. G. Žrjav in dr. Fr. Windischer iz Ljubljene. Gospoda sta se jako pohvalno izrazila o zavodu in upamo, da bodeta pri merodajnih faktorjih v Ljubljani delovala na to, da se ustanove po raznih krajih slovenskega ozemlja razni pletarski tečaji, in sicer če le mogoče zimski za odrasle.

Pro dome. — Pismo na naslov bivšemu županu in načelniku zdravniške komisije na Bledu, g. Jakobu Peternelu.

Z Bleda, meseca februarja.

II.

Tujci sedaj poprašujejo po seznamu stanovanj, takozvanim prospektom, kakor ste jih prej izdajali in o joj, sedaj so potekli, ali bivši zastareli niso več za rabo. Tudi tukaj niste razumeli! Sedaj bo zdravniška komisija vsakemu, kdor se bo hotel informirati o stanovanjih, pisala pismo, dolgo pismo in mu namesto prospekta — pisala lepo pismo, v katerem se bo poročalo o vseh 6 hotelih, 15 gostilnah, 150 vilah, ki so za oddajati i. t. d. Vidite, zopet niste razumeli, moderno in novo je treba nastopati. Tujci se bodo kar čudili temu lepemu napredku v dolgih lepih pismih! Evo toraj dokaz, da ste kot načelnik res malo razumeli!

Še manj pa ste znali kot župan. Pustili ste napraviti načrte za vodovod, kateri so veljali K 2.000. Plačali ste jih v celotnem znesku. Vsled nepričakovanega napredka Bleda se je u.oral ta načrt pred izgotovitvijo razširiti in so veljali načrti, ktere je napravil Vaš naslednik, bivši vodja narodno-napredne stranke na Bledu (sedaj nagovarja našega župnika celo spoštljivo z gospod svetnik, naš Janez Oblak je namreč duhovni svetnik) 1580 K. Vi ste načrte takoj plačali, a ne tako sedaj. Občinski odbor je sklenil dne 15. januarja 1908, da se plača izgotovitelju načrtov takoj 1500 K, a 80 K, naj se izkusa, da izgotovitelj popusti. No, ali ste kaj znali? Zopet nič. Pa še nekaj. Cevi so v prvem načrtu položene po cestah, a ne tako pri dopolnilnem načrtu. Cevi od studencev pod Pokluko do vasi Zagorica in Gorje položene so po načrtu po njivah in travnikih malo oddaljenih od ceste. Vidite, tudi to niste razumeli, da se po njivah, vrtovih ali travnikih lažje polagajo cevi kakor pa po trdi cesti, ki gre 1 in pol kilometra skoro paralelno s cevno črto vodovoda. Kaj to, ako posestniki ugovarjajo, saj se jih lahko razlasti in to kunstne glave mimogrede izvršijo. Nič ni bilo vodovoda pod Vašim županstvom, sedaj imamo le upanje, kajti začetek izgotovitve izpopolnilnih načrtov je lep in kmalu bo voda tekla po ceveh — ako se jo notri spravi. Tudi štediti niste znali pri županstvu. Preje so prosili učitelji, kateri niso imeli stanovanja v šoli za stanarino, dali ste jo po sklepu občinskega odbora, da, celo lansko leto ste neozneženim učiteljem dali celo dragunjsko doklado. Nič niste znali štediti. Letos so zopet prosili, a občinski odbor pod županom, učiteljem in vodjo šole je take podpore odločno odklonil, seveda ne v veselje prosilec.

To se pravi: štediti pri županstvu; končno pa vam nič mar, ako se je odobril sklep v proračunu za l. 1908, da se plača cerkovniku letno 300 K subvencije. Niste se znali prav sukati, preje ste dajali vsem, a sedaj je drugače.

Vi jo niste spravili skup, a naš dični nadučitelj-župan pa so dosegli sklep! Vidite nič in zopet nič! No, in proračun za občino Bled za l. 1908! Vi ste se bali doklad, skovali ste jih komaj 50 do 60 od 100. Za l. 1908 jih je pa 83 od sto, to je nekaj, kar preje ni bilo.

Kaj, davkoplačevalci, vas noben ne vpraša. sklenjeno je in — basta! Zopet dokaz, da niste znali. Tudi stavbene pristojbine niste znali pobirati. Novi občinski odbor je sklenil enkrat, da se pobira od 4 do 20 K stavbene pristojbine, kar se je pod vašo dobo le 6 K od vsacega enako pobiralo. To je zopet novo, sarao to smolo sreče je imel tak sklep, da ga je deželni odbor odklonil. Dohodki se iščejo, nove stavbe bodo mnogo vrgle, dobro se bo zaracunilo in napredek je — gotov! Tako se mora znati. Alfa Separator.

Troperesna (klerikalno-nemškutarsko-vladna) Detela še vedno kandidira v radovljisko-tržiško-kamniškem okraju.

Is Jars. († Peter Majdič.) Nestor južno-avstrijske mlinarske industrije, gospod Peter Majdič, je dne 10. februarja 1908 ob 1/4 na 5. uro zjutraj preminul v Jarsah pri Kamniku. Z njim zguba kranjska mlinska industrija enega najstarejših in najmarkantnejših članov, rodbina Majdič svojega neizrečno ljubljene glavarja, narod enega svojih najdelavnih sinov, ubogi svojega varuha in velikega dobrotnika.

Pogreb, ki se je vršil dne 12. februarja, je bil nekaj imponantnega in je pokazal, kaj je bil Peter Majdič vsem onim, ki so ga poznali. Nbrojna je bila množica ljudi, ki so moža spremljali k zadnjemu počitku. Predvsem naprej je korakala domžalska godba, ki je igrala žalostne komade, za njo šolski otroci, oddelki in odposlanstva mnogih društev, za temi pa štirivprežen mrtvaški voz, kateremu so sledili popolnoma mrtvi vsi trije sinovi umrlega — Fran, Vinko in Peter — s svojimi sorodniki. Za temi so se vrstila odposlanstva uradništva in delavstva velikih družinskih podjetij in nbrojna množica žalujočih od blizo in daleč. Zadnji solnčni žarki so se odbijali od kamniških planin in v tem trenutku se je čul votel zvok iz grobne globočine, ki je naznanil, da je Peter Majdič došel do cilja svojega zemeljskega potovanja. Ni ga bilo očesa, ki ne bi bilo zarosilo, od vseh strani si slišal glasno ihtenje. Z globokočutno kantato končal se je cel obred in počasi, resno jelo se je prazniti pokopališča. Z življenjem zamrlega pa je v tesni zvezi tudi dolga doba v razvoju južnoavstrijske mlinarske industrije. V 24. letu je Peter Majdič — L. 1846 — podedoval od svojih staršev mal mlin, katerega je, uporabljajoč tedanje jako skromne tehnične novotarije, polagoma povečeval. V letu 1862 se prične pri Petru Majdiču trgovsko mlinarstvo. V tem času je svoj mlin v Jaršah opremil z najnovejšimi «dunajskimi stoji» ter je našel radi svoje solidnosti, radi svoje nikoli mirujoče delavnosti, radi svoje vstrajnosti in redke nadarjenosti do kupčije za svoje izdelke prav bogato oddajo. Po preteku treh let je sezidal Peter Majdič drug nov mlin v Jaršah, in sicer po budimpeštanskem sistemu, ki pa je kmalu pogorel, nato bil nanovo postavljen in jel v letu 1867 zopet delovati. V tem času so na Kranjskem, Koroskem, Štajerskem in v Istri še prav malo poznali ogrsko moko, valed česar je bila dana možnost za hiter razvoj našega domačega mlinarstva. Na velike razdalje je razpečeval Peter Majdič z lastnimi vozmi svoje izdelke. Času primerno je postavil v letu 1874 prvi parni stroj, ker vodna moč že ni več zadostovala za vzdrževanje vedno rastočega prometa. V letih 1880 in 1890 je pomagal Peter Majdič svojim sinoma — Vinku v Kranju in Petru v Celju — do ustanovitve mlinske veleindustrije, katero sta imenovana dva tako visoko povzdignila in videli smo, v kako lepem soglasju so potem te tri mlinske tvrdke si obdržale tla, ki se jim jih je že tolikrat hotelo zapleniti.

Zalibog pa pokojnemu Petru Majdiču ni bilo dano, da bi bil sad svoje nikdar utrujene delavnosti užival v miru. V visoki starosti 85 let je poželel šele, se od kupčije odtegniti in izročil je 1. januarja 1908 podjetje svojemu najstarejšemu sinu Franu, da bi, kakor je z okrožnico svojim trgovskim prijateljem naznanil, zadnje dni svojega življenja preživel v miru. Bili so žal v pravem pomenu besede le samo dnevi, katere je mogel brez skrbi užiti. Sedaj pa uživa neskončno večni mir, na strani svoje dobre in istotako neutrudljive soproge, ki se je že pred štirimi leti preselila v boljše življenje.

Iz Stiške vasi pod Krvavcem. No, pa še iz naših hribov kaj novic. Sicer se ne prigodi kaj posebnega ravno pogostokrat. Dokler nismo posiljali naših otrok na polje v šolo, živeli smo prav enakomerno, od sveta zapuščeno življenje. Sedaj je toliko boljše, da znajo naši otroci vsaj «puhstabitati» abecedo in doma pogledati kake «cajtenge». Pred kratkim smo imeli pri nas izpraševanje za veliko noč. Ekserciral so nas častiti gospod kaplan Janez Bester. Blaga duša so! Ne veste, kar pod cerkveni zid smo se vstopili in se na preksolnčju greli kakor «martinčki» pod skalco! Gospod kaplan nas niso prav nič matrali in spraševali iz katekizma, še 10 božjik zapovedi niso nikogar prašali, gotovo so vedeli, da jih ne spravimo vsi skupaj. Naj jim to dobroto bog poplača! Toda, čez «liberalce» so se jezili. Haha, haha! Kakšni ljudje so to neki? Mi hribovci smo kar zijali, kakor vrane ob ajdovi setvi, ko solnce najbolj pripeka. Ha, ha, ha, ha! Pa debelo smo gledali. Jehhadka, no, gospod kaplan Janezek — bog mi grehe odpusti, da jih tako imenujem — so pa tako navdušeno govorili o mleku in putru, da so sami mislili: sedaj, sedaj se bode privarila cela reka pravega kravjega mleka iz Kriške planine v vas. Pa so se zmotili! Vse, prav vse so povedali, kar so vedeli in znali, za povrh so še nekaj pridejali iz svoje domišljije. Ne, pa ne maram reči, da so se zlagali! Samo tega niso hoteli povedati, da sta Bilbanov Hanče in Bilbanov Jakec pred svečnico dva cela dneva «puter» medla, pa nista napravila masla. Tega povedati jih je bilo sram. Mi smo pa tako sami vedeli, da so v favovžu utopili smetano in za svečnico «ucvrli» krofe in slancote za g. kaplana. Pravijo: Bog ne zapusti Kranjca; res je po naše: puter kaplana ne zapusti ali: ni na svetu nesreče brez sreče. Dragi «Gorenjec», ne zameri mi teh vrstic in jih priobči, četudi včasih «Domoljuba» od praga do praga prenesem. Te pozdravlja čez hribe in planine... Stški meznar.

Iz radovljanskega okraja. V svoji 6. štev. priobčil je «Gorenjec» notico, povzeto iz «Kmetovalca», pod naslovom: «Časi se izpreminjajo», ki razpravlja o minolih pašniških pravicah na Gorenjskem. V dopolnilo k temu se pripominja, da je v svojem času napravil več člankov pod naslovom «Gorenjski pašniki» gosp. Josip Gogala iz

Nove vasi, ki se je za to stvar nad vse zanimal ter je bil tudi pisatelj onega dopisa, radi katerega je bil «Kmetovalec» zaplenjen ter bil njegov urednik postavljen v sodnijsko preiskavo. Ko je istodobno obelodanil grof Barbo v «Kmetovalcu» neki članek, kateri je na vse pretege hvalil lov v korist kmetovalcev, odgovarjal mu je imponantno Gogala z dopisom, kateri je bil izmed brezštevilnih drugih protestnih dopisov enakega smisla v «Kmetovalcu» pod njegovim imenom priobčen. Pred nekaj leti je bil zastopnik mnogih interesentov v neki politični pravdi ter jih je končno z delnim uspehom osebno zastopal pri obravnavi upravnega sodišča na Dunaju. Kakor razvidno, je bil Gogala med prvimi, ako ne najprvi izmed kmetovalcev, ki je za njih koristi javno odločno in pogumno nastopal.

C. kr. okrajni glavar Detela v Radovljici je klerikalno-nemškutarsko-vladni kandidat.

V Kranju, dne 15. februarja 1908.

Štajerski deželni zbor bo sredi meseca junija sklican na zadnje zasedanje, ki utegne trajati kakih šest tednov.

Finančni minister Korytowski se je odločno izjavil zoper znižanje cene za sol. Korytowski sploh ne more slišati ničesar o znižanju indirektnih davkov.

Civilna lista (t. j. znesek za cesarski dvor) je v letosnjem proračunu za dva miliona kron zvišana. A že od leta 1904 se je izplačevalo višji znesek na podlagi naredbe po § 14. Leta 1903 menda tedanji finančni minister Böhm-Bawerk ni privolil v to, prihodnjega leta je pa vlada izplačala zvišano svoto ne le za leto 1904, ampak tudi za 1903. V parlamentu je pričakovati resne boje zaradi tega.

Ogrska delegacija je bila zelo huda na ministra za zunanje zadeve Aehrenthala, ker je govoril o «enotni državi», kar so smatrali Madjari za napad na njih «samostalno» državo. Sekcijski načelnik Eszterhazy je potem dejal, da se minister ni hotel mešati v notranje ogrske zadeve in sedaj so Madjari zopet dobri prijatelji ministra in ga hvatijo do kolenca. Nevihta torej ni povzročila hujše nesreče.

Za zagrebškega župana je bil vnovič izvoljen dr. Milan Amruš, ki je ob imenovanju barona Raucha za bana demisioniral, da se mu ni bilo treba udeležiti njegovega sprejema. Sedaj, ko je zopet izvoljen, je bilo njegovo prvo delo, da — se je šel pokloniti Rauchu, pri katerem je ostal celo uro. «Narodne Novine» že ironično pišejo, da se je menda prepričal, da je ban boljši, kakor ga dela opozicija.

V srbski skupščini je vodja mladoklerikalne stranke Stojanović protestiral zoper to, da se dovoli prestolonasledniku v proračunu apanažo. Govornik je tudi kritiziral brutalnost policije in je navedel za primer, da je neki pristaz vlade dne 27. januarja ustrelil opozicionalca, ki ni hotel pristopiti vladni stranki. Morilec je še vedno prost.

Iz Maroka je javil admiral Philibert, da so maročanske čete napadle tabor v El Meki. — Ustaši so imeli tri topove. Francoske čete so preganjale ustase do Setata, ki je baje razdejan. Trije Francozi so padli, 14 je ranjenih.

Troperesna (klerikalno-nemškutarsko-vladna) Detela se vedno kandidira v radovljiško-tržiško-kamniškem okraju.

Godovi prihodnjega tedna:

16. Julijana, Dobrana; 17. Silvin, Strahomir, Svetopolk; 18. Simeon, Miloslava, Bratomir; 19. Viktor, Osto; 20. Dragovan, Stanislava; 21. Etenora, Miloslav; 22. Sto sv. Petra, Gojслав, Vratislav.

Zgodovinski in sloystveni pregled za prihodnji teden.

16. februarja: 1486. Maksimilijana I. izvolijo za nemškega cesarja. — 1824. * Kartograf Peter Kozler v Kočarjah na Kočevskem. — 1834. * Naravoslovec Ernst Häckel. — 1837. * Pisatelj Valentin Mandelc v Kranju.

17. februarja: 1600. Giordana Bruna sežgo kot krivoverca. — 1821. * Znamenit pravoslovec, vseučilski profesor dr. Jožef Kranjec. — 1827. † Slavnj vzgojeslovec Henrik Pestalozzi v Brucku, kanton Argau. — 1831. * Pisatelj Marija Valjavec Kracmanov v Srednji Belu. — 1856. † Pesnik Henrik Heine v Parizu.

18. februarja: 1546. † Martin Luther v Eislebnu. — 1587. † Marija Stuart. — 1814. Napoleon premaga Schwarzenberga pri Montereauu. — 1853. Jožef Libeny zavratno napade cesarja Franca Jožefa I.

19. februarja: 1473. * Nikolaj Kopernikus v Tornu, ustanovitelj novejšega zvezdoslovja. — 1745. * Slavnj Fizik Volta. — 1847. * Pesnik-trpin Jožef Cimperman v Ljubljani.

20. februarja: 1693. * Francoski modroslovec Voltaire. — 1790. † Cesar Jožef II. — 1810. Andreja Hoferja ustrelje v Mantovi.

21. februarja: 1677. * Modroslovec Spinoza. — 1846. Češki pisatelj Svatoopluk Čech. — 1902. † Emil Holub.

22. februarja: 1459. * Cesar Maksimilijan I. v Dunajskem Novem mestu. — 1634. Wallensteina odstaviijo od poveljništva. — 1732. * George Washington. — 1810. * Skladatelj France Chopin. 1875. † Znameniti pravoslovec in vseučilski profesor dr. Jožef Kranjec v Pragi. — 1881. Pesnik France Svetličič v Ljubljani. — 1883. † Pisatelj in solski nadzornik Janez Šolar v Zadru.

Sejmi na Gorenjskem prih. teden:

20. v Zgornjem Tuhinju.

Novičar.

Osebnost. Davčni asistent Viktor Dolenc na Brdu je prestavljen v Radovljico.

Volilno gibanje. Neodvisni volilci so minulo nedeljo postavili kandidatom v kmetijskih občinah Radovljica-Kranjska Gora Josipa Gogola, posestnika iz Nove vasi pri Lescah. — V Ljubljani sta nastopila kot samostojna kandidata dr. Vinko Gregorič in dr. Vladimir Ravnihar. — V radovljiških kmetijskih občinah kandidira soc.-dem. stranka dr. Antona Dermoto. — Kmetiska stranka na Notranjskem je postavila v logaškem okraju kandidatom Matevža Martinčiča, kmetovalca na Dolnjem Jezeru pri Cerknici. — V Belokrajini se je pojavil kmetijski kandidat Julij Macele. — V Škofji Loki se je pojavil neodvisni kandidat Jožef Hafner, p. d. Tomažev Pepe. — V Kočevju kandidira znani nemški nestrpež dr. Eger iz Ljubljane.

Različna mnenja okrajnih glavarjev. Ob kandidaturi okrajnega glavarja pl. Detela iz Radovljice nam prihaja v misel neka pridiga, ki jo je imel pred nekaj meseci znan okrajni glavar nasproti svojemu «podrejenemu»: «Mi ne smemo nobeni stranki nasprotovati, tudi vi, kakor jaz ne smeva provocirati zamere nobene stranke, in na srce Van polagam, bodite v vsem enaki, tako tudi zahteva Vaša in naša službena prisega.» Nemeč pravi: «Gusto in Ohrfeigen sind verschieden», tako so tudi besede in postopanje naših gospodov pri politični upravi različna. Ako bode te besede tukaj mišljenega okrajnega glavarja bral gospod pl. Detela iz Radovljice, gotovo si bode mislil: «Ja, Bauer, das ist was anderes,» mene ne tangirajo take besede, zato kandidiram — samostojno. Volilci Radovljice, Kamnika in Tržiča naj pa preskrbe, da bode ta gospod posteno — samostojen.

Narodno-napredni kandidat dr. Janko Vilfan je že stopil v ožjo dotiko z volilci svojega volilnega kraja. Tako v Kamniku, kakor tudi v Tržiču priredi volilne shode, na katerih se bo predstavil volilcem, razvil svoj program ter poizvedel želje in potrebe svojih volilcev.

«Neodvisni» kandidat Detela je izjavil, da ne bo priredil nobenega shoda. Se mu ne zdi vredno, ker misli, da morajo volilci voliti njega, saj je c. kr. okrajni glavar. «Spoga» pa si namesto shodov — čajne večere, o katerih bomo še poročali. Mi pa pravimo: Bog nas varuj hudiča, biriča pa — nemškutarskega glavarja. Saj nismo v Galiciji ali pa na Turškem. Da resno ne misli ta «neodvisni» kandidat s svojimi volilci, priča dejstvo, njegovo štreberstvo. Sedaj je okrajni glavar, postati misli še deželni poslanec in deželni glavar, če mu to ne «rata», pa mu je objubljeno, da pride v ministrstvo, ali pa bo imenovan vsaj za deželnovladnega svetnika v Ljubljani. Volilci, pošljite rajši Detelo v ministrstvo na cesarski — nemški Dunaj, kjer bo še lažje in neovirano nemškutaril!

Kandidata Detelo so klerikalni Nemci in vlada kupili z dragim denarjem. Potegnili so karto in rekli: Če bo voljen Detela, postane deželni glavar in vlekaj bo plačo še iz deželne blagajne. Zato ga kandidirajmo. Davkoplačevalci pa bodo potemtakem zopet oskudovani. Če propade v mestni skupini dne 28. t. m., tedaj ga pa postavijo Nemci v veleposestvu. Plačilo torej tu, plačilo tam. Na vsak način pade Detela na mehko. Volilci, prepustite torej nemškutarja Detelo Nemcem, da ga volijo v veleposestvu, Vi pa volite moža Vaše krvi in mišljenja, g. dr. Janka Vilfana.

«Neodvisnega» kandidata Detelo vsi nemški listi simpatično pozdravljajo. Že vedo, zakaj! Med drugim pišejo: da je Detela objektivni. V koliko je tak, najbolj dokazujejo Jesenice. Pojdite se solit s tako objektivnostjo! Graška «Tagespost» z dne 4. t. m. pa se je celo izdala, češ, da izvolitev Detela ni samo na korist Nemcev, temveč cele dežele. Mora že biti lep «Slovenec» ta Detela, da ga tako dobro poznajo nemški listi. Mi pa pravimo: Če je v interesu Nemcev, da je Detela izvoljen, potem je gotovo na škodo Slovencev, če bo voljen. Cel svet se mora potemtakem smejeti takim volilcem, ki pljujejo sami sebi v skledo ali pa se puste prodati za skledico leče, če pomagajo kakemu Deteli do izvolitve.

Niti 40 nemških glasov (32 jih ima Tržič) ne nastejemo v cel tej volilni skupini. Vsi drugi volilci so pristni Slovenci, kateri bi gotovo sami

sebi dali ubožno izpričevalo in bili v zasmeh in zaničevanje vsemu slovenskemu svetu, čejar oči so obrnjene na to volitev, ako bi volili Detelo.

Tržiški župan Karel Mally se je te dni pripeljal v Radovljico in osebno obiskal nemškutarja Detelo in mu zagotovil tržiške nemške glasove. Tako bomo videli korakati k volitvi za Detelo nemške mogotce in slovenskega župnika Spendala, ki bi nikdar ne smel storiti takega koraka.

Neodvisni kandidati Detela v Radovljici je odvisnež vseh odvisnežev. Zaboga, kdo bo šel volit pokornega sluga naše slavne deželne vlade s slovitim Schwarzom na čelu. Sram mora biti vsakega poštenega Slovenca, potem najsi bo meščan, uradnik, učitelj, trgovec ali obrtnik, ki bi dal glas vladnemu hlapcu naše vlade, ki postopa s Slovenci prav po mačehovski. Volite demonstrativno z odprtimi glasovnicami odkritega narodnjaka, poštenega Slovana, dr. Janka Vilfana. Deviza naša bodi: Prokletstvo nad Ešjaltom, ki se spozabi tako daleč, da odda svoj glas nemškutarju in pomaga zidati nemški most do Adrije.

Okrajni glavar Detela je bil zadnje dni meseca januarja na Dunaju. Pravijo, da je šel beračit, če sme kandidirati. Poglejte, ljudje božji, pa pravijo, da je Detela — neodvisen. Hvala lepa za tako neodvisnost!

V glavno deželnozbornsko volilno komisijo za glavni volilni okraj Kranj mestne skupine Kranjskoj Loka je kranjski občinski odbor včeraj izvolil gg. občinska svetovca Ferd. Polaka in občinskega odbornika prof. Ant. Zupana.

Na cesarja Franca Jožeta gimnaziji v Kranju so danes končali prvo polletje. Izmed 311 javnih učencev jih je dobilo I. red z odliko 33, I. red 203, II. red 66, III. red 6. Ponavljalna, oziroma podatna izpita sta dovoljena 2. — Razen 311 javnih učencev steje zavod se 2 privatistinj.

III. izvanredni občni zbor «Sokola» v Kranju se vrši dne 18. t. m. zvečer ob 9. uri v društveni telovadnici z vsopredom: 1. Naše razmerje proti «Slovenski Sokolski Zvezi» in 2. slučajnosti.

Obrtna nadaljevalna šola v Kranju. Za zastopnika naučne uprave v šolskem odboru te šole je imenovan do konca tekoče funkcijske perijode t. l. do konca leta 1908 deželni koncipist Gvidon Kučevar-Kondenheim, ki je dodeljen okr. glavarstvu v Kranju. Dosedanji zastopnik okrajni komisar K. Schlosser je poklican v službovanje k deželni vladi.

Pri volitvi v cestni odbor za skladovni okraj Kranj je bil načelnikom izvoljen dosedanji načelnik Fran Strupi iz Črčič s 4 glasovi. Klerikalni kandidat Ivan Zabret je propadel z 1 glasom. Načelnikovim namestnikom je izvoljen Hinko baron Lazarini s 5 glasovi, po dva glasova sta dobila Ivan Zabret in Janez Kuralt. Pribito bodi, da je takozvani liberalci Janko Urbančič volil topot klerikalno.

V zastop zdravstvenega kranjskega okrožja so bili 3. t. m. izvoljeni: Janez Kuralt, župan v Mavčičah, Janez Zabret, župan v Predosljih, France Šifer, župan v Strazišču, Jožef Košir, župan v Naklem, Jurij Arh, župan Preddvorom, Anton Burgar, župan v Smladniku, Tomaž Pavšlar, posestnik valjčnega mlina, Rajko Marenčič, posestnik in trgovec, Karol Vindišar, posestnik in trgovec, vsi trije iz Kranja. Kot namestniki pa so izvoljeni: J. Paplar, župan iz Besnice, J. Mrak, župan iz Hrastja in J. Bidovec, posestnik v Zalogu pri Goričah.

V zletni sklad Sokola v Kranju je dal mesto fantovščine ob priliki svoje poroke dr. Gvidon Sajovic 30 K.

Od severa do juga. Za to sokolsko maskarado je še več zanimanja kot za predidode in vse kaže, da bo svoje prednice nadkrilila. Priglasenih je že več večjih skupin. Ena skupina Moravk, Čehinj, Moravcev in Čehov predočevala nam bode v plesu češki narodni ples «besaco» in ni se strašila truda, da je temu plesu privadila severnega medveda in eskimoa. Druga skupina Hrvat, Dalmatink, Hrvatov in Dalmatincev bode plesata slikovito kolo. Od odbora smo naprosili opozoriti slavno občinstvo, naj se poslužuje pri maskiranju kolikor mogoče nos slovanskih narodov. Ako vzamemo naše domače noše, ruske, poljske, ziljske, belokranjske in kakor že zgoraj navedene moravske, češke, hrvatske, dalmatinske, so nam še vedno na razpolago črnogorske, bosanske, srbske, bolgarske, slovaške i. t. d. Dobro došli so pa vsi narodi, ki prebivajo od severa do juga in teh ni malo. Prihodnje bomo poročali o dekoracijah, ki bodo, kakor čujemo, naslovu primerne. Vabila se bodo razposiljala drugi teden in ako bi jo kdo pomotoma ne dobil, kar je pri ogromni množici lahko mogoče, in bi se rad udeležil maskarade, naj se zglesi pri tajniku bratu Maks Focku.

Kranjska elektrika dela svojim odjemalcem vedno preglavice. Zadnji čas čujemo mnogo pritožb, o katerih pa ne moremo več mirno molčati. Navidezni njen lastnik Adolf Krenzberger je poleg svojih nekdanjih prefriganosti hotel napraviti zadnji čas nove. Kako zna ljudi voditi za nos, dokazuje, da je te dni poslal dr. Valenčaka, naj zarubi štiri v Kranju se nahajajoče električne motorje, češ, da so njegovi. Lepo so posestniki motorjev gledali, ko je prišel sodni sluga, da jih zapečati. Se bolj pa je potem gledal dr. Valenčak, ko je izprevidel, da noben teh motorjev ni Kreuzbergerjeva last in da mu je sel enkrat na led. Sicer pa bo menda zapel v kratkem kranjski elektrarni ze mrtvaški zvonček.

Oni teden je bila nova sodnijska cenitev, ki pa je kakor se govori — mnogo manjša, kakor prej. Odjemalci električne luči pa so tudi zelo nevoljni, ker ni pravega gospodarja pri podjetju. Vrhovno besedo ima sedaj neki Kamensek, kot pooblaščenec glavne posojilnice v Ljubljani, ki je cesijskim potom prevzela skoro vse terjatve. Znanih nam je več slučajev, kako oblastno in, javnosti bodi povedano, naravnost izsiljevalno se postopa z nekaterimi odjemalci. Za danes, ker nam primanjkuje prostora, opominjamo vse one, ki imajo pavšalirano luč, naj ne plačajo ni tinarja več; nihče vam ne sme luči podražiti. Sicer je ta luč že itak predraga. Omenjamo le, da bomo še pisali o škandalozni kranjski elektrarni in nje eksekutorjih, ker imamo mnogo interesantnih slučajev. Kdor ima kake pritožbe, ali pa da je bil na ta ali oni način kaj prikrajšan, naj nam sporoči svoje želje, oziroma pritožbe.

Poročil se je danes g. dr. Gvidon Sajovic, realni učitelj v Ljubljani, z gospico Toni Švejšda. — Gosp. Joško Valjavec, pekovski mojster v Radovljici, se je poročil z gđ. Minko Pretnarjevo iz Zirovnice. — Gosp. Jakob Zemlja, gostilničar na Blejski Dobravi, z gđ. Mici Koseljevo iz Zirovnice. Čestitamo!

Fodružnica sv. Cirila in Metoda za Gorenjako dolino v Kranjski gori vabi na občni zbor in zabavo dne 16. t. m., ob treh popoldne, oziroma ob sedmih zvečer v prostorih hotela «Razor» s sledečim vsopredom: Igra: «Brat Sokol» in prosta zabava.

Občni zbor gasilnega društva v Sori se je vršil v nedeljo, dne 9. t. m. ob pol 4. uri popoldne pri Starmanu v Sori ob polnoštevni udeležbi. Ker je dosedanji tajnik, g. A. Germek premeščen v Komendo, je občni zbor izvolil soglasno tajnikom gosp. nadučitelja Janka Pianekija iz Sore, podnačelnikom gosp. Janka Kožuha iz Ladije in njegovim namestnikom v odborništvu gosp. Alojzija Potočnika, učitelja iz Rateč. Dosedanjemu tajniku g. Germeku se je izrekla zahvala in je bil z velikim navdušenjem soglasno izvoljen častnim članom vrlega gasilnega društva iz Sore.

Škofjeloški mesarski pomočniki prirede dne 23. t. m. s sodelovanjem vojaške godbe št. 17. c. kr. peškolka iz Celovca svoj prvi plesni venček v prostorih gostilne «pri Kroni». V Škofji Loki je ta plesni venček prvi te vrste. Priprave odboreve nam vzbujajo nadejo, da poseti plesni venček v obilnem številu tako mestno kakor tudi okoličansko prebivalstvo, kajti odbor se res trudi, zadostiti svoji nalogi. Splošno se trdi, da je zanimanje za plesni venček vsestransko. — Vstopnina za gospode 1 K, dame proste. Gosti v narodni noši dobro došli. Čisti dohodek je namenjen mestnim ubožcem in čitalniški ljudski knjižnici.

Veselice. Gasilno društvo v Radovljici priredi jutri, v nedeljo plesni venček v prostorih hotela «Bastl». Svira vojaška godba iz Gorice. — V nedeljo priredi plesno veselico g. Egidij Jeglič na Selu pri Zirovnici. — Veselica, katero so priredili železniški delavci v Zirovnici na korist družbi sv. Cirila in Metoda, je imela 30 K čistega dobička.

Smrten padec v spanju. Gozdni čuvaj Jožef Belec iz Kamne gorice pri St. Vidu nad Ljubljano je šel spat v kozolec, odkoder je pa padel na tla in dobil take rane na glavi, da je umrl v deželni bolnišnici.

Umril je v St. Juriju poleg Besnice na Štajerskem g. Janez Omersa, bivši večletni trgovec v Trziču, v starosti 60 let. — Pri Sv. Neži pri Koprju je umrla posestnikova žena Marija Bodlaj v starosti 29 let. — V Trziču prominul je včeraj ondotni lekarnar g. Vincenc Eggenberger. N. v m. p.!

V Tunjicah pri Kamniku je dne 6. t. m. ubila jelka 23letnega Jakoba Jamska po domače Strehovega iz Tunjic. Nesrečo sta baje provzročila dva njegova tovarisa, ki sta višje gor, kjer je ponesrečenec stal, žagala jelko in nista pazila, da bi se ne bila sprožila. Zadet je bil na desni strani in je v petih minutah izdihnil. Kriva je neprevidnost.

Slovensko bralno društvo v Dolenji vasi pri Škofji Loki priredi dne 16. februarja zabavni večer s srečkanjem, šaljivo pošto in prosto zabavo v gostilni g. Antona Jerska ob 6. uri zvečer.

Sleparski delavec. Jarež Bakovnik, delavec iz Predoselj, je pravi navihaneč. Vzlic temu, da je prišel večkrat s kazenskim zakonom v dotiko, ga to vendar ni poboljšalo. On sam priznava, da je baje izgubil svojo delavsko knjižico, zato si je prisvojil knjižico svoje sestre in jo ponaredil na svoje ime. Ker pa je imel dostikrat prazen žep in sušo v grlu, pomagal si je s tem, da je napravil več goljufivih dolgov po raznih krémah, oziroma si izposodil denar, katerega ni vrnil. V Zapužah je prosil Jožefa Sameža, naj mu posodi samo za nekaj časa uro z verižico; seveda teh reči lastnik ni več videl. V Begunjah je nagovarjal Uršo Bukovnik, naj v knjižico, na katero so jemali delavci meso, 5 K več zapiše in jih njemu izroči. Poštena mesarica tega ni hotela storiti. Obdolženec je bil obsojen v štiri-mesečni zapor.

Slovenska zmaga na Koroškem. Pri občinskih volitvah v Svetni vasi, v četrtek, dne 13. t. m., je slovenska stranka pometla nemškutarijo iz vseh treh razredov.

Statistika ljudskega in meščanskega šolstva. 31. decembra 1906 je bilo na Kranjskem: 9 me-

ščanski šoli (nemška v Krškem, slovenska v Postojni) in 389 javnih ljudskih šol, med njimi 186 eno-, 103 dvo-, 40 tro-, 38 četvero-, 16 pet- in 2 šestrazrednici, nadalje 1 sedem- in 3 osemrazrednice. Vseh razredov je bilo 893. 349 šol je bilo slov., 30 nemških in 10 dvojezičnih.

Pomanjkanje premoga. Dunajski občinski svet bo prosil državni zbor, naj sklene glede premoga postavo, ki bo imela sledeča določila: 1. Se ne daje več privatnim osebam dovoljenja iskati rudnikov. 2. Se zasebne rudnike počasi podržavi. 3. Prepove se veliko trgovino s premogom.

Jubilejne cigare in cigarete. Tabačna uprava bo dala na trg jubilejne cigare, komad po 52 vin., in dve vrsti jubilejnih cigaret, ki bodo imele cevke in bodo podobne cigaretam «princezas».

Slon mraz imajo v Novem Jorku in okolici. Več oseb je že zmrznilo. Posebno trpe sedaj siromaki in delavci brez zaslužka, katerih je v mestu do 400.000.

Loterijska srečka dne 8. februarja 1908
Gradec 24 17 51 41 43

Zahvala.

Podpisani odbor zahvaljuje se tem potom vsem, ki so pripomogli, da je trgovski ples dne 1. svečana t. l. v vsakem oziru tako dobro vspel. Posebno se zahvaljuje blagorodnemu gg. Vinku Majdiču, g. županu Savniku ter blagorodnej gospe Sajovic za krasne cvetlice, kakor tudi cenjenima gospicama Nuši Sajovic in Mici Nadižar, ki sta iz prijaznosti sodelovali pri blagajni in vsem tukajšnjim gg. trgovcem za obilo gmotno podporo.

Odbor društva slov. trg. sotrudnikov.

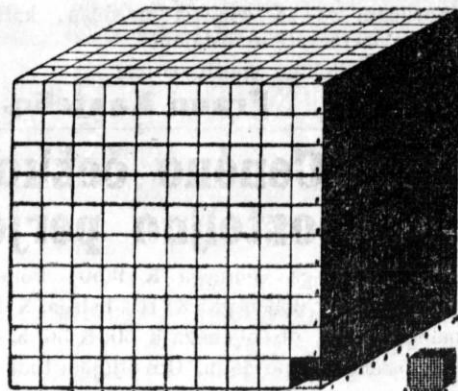
Franč Omersa v Kranju

prodaja

železne piljuge ali orala nove vrste, lahke za orati, orjejo lepo in rahlajo zemljo.

Železne brane in drugo kmetijsko orodje lopate, krampe, motike, sekire i. t. d.

Nova kubična knjiga!

Za vsakovrstni okrogli les, rezan ali tesan, v stari in novi meri, razvidno je iz sledečega kazala, da je to dosedaj najboljša kubična knjiga.

Kazalo:

1. Okrogli les, premer v colah, dolžina v čevljih;
2. Okrogli les, premer v centimetrih ali v colah, dolžina v metrih, vsebina v kubičnih čevljih;
3. Okrogli les, premer in obseg v centimetrih, dolžina v metrih, vsebina v kubičnih metrih;
4. Rezan in obtesan les za deske in trame vse dolgoti, debelosti in širokosti;
5. Preračunjenje col v centimetre;
6. Preračunjenje centimetrov v col;
7. Preračunjenje čevljev v metre;
8. Preračunjenje metrov v čevlje;
9. Preračunjenje kubičnih čevljev v kubične metre;
10. Preračunjenje kubičnih centimetrov v kubik čevlje;
11. Preračunjenje kubičnih metrov v kubične čevlje;
12. Tabela, po kateri se izračuna teža lesa;
13. Načrt, po katerem se lahko napravi merilo, da se lahko izračuna vsako kubično vsebino okroglih debel;
14. Kubična telesna mera.

Knjiga stane v močno celo platno vezana 5 K, po pošti 20 vin. več. K tej kubični knjigi se priveže tudi lahko zraven **Hitri računar**, ki je za trgovce z lesom zelo pripraven. Obe knjigi skupaj vezani staneta 6 K 20 vin.

Knjižica se dobiva pri založniku

Viljemu Požgaju v Kranju.

Prevzetejte gostilno.

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam vljudno naznanjati, da otvorim

dne 17. februarja 1908

staroznana

Golarjevo gostilno.

Potrulil se bodem točiti vedno pristna vina ter cenjenim gostom postreči z dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Proseč obilnega obiska

z odličnim spoštovanjem

Franč Benedik.

Črna in bela žima.

Črna po 3.40 K — bela po 4.— K,
pri

Valentin Benediku v Stražišču
pri Kranju. 232 3-1

Sveži in najfinjši

puštni krofi

(bobi) 218 9-7

se dobivajo vsako

nedeljo in praznik skozi ves predpust
samo pri

E. Brandt, Kranj.

Trgovina s travnimi semeni

Kaudija pri **Franc Kastelic** Rudolfovem

Uljudno naznanjam, da sem

otvoril
popolno urejeno 214 11-7

trgovino

s travnimi in deteljnimi semeni

pod strokovnim nadzorstvom g. V. Rohrmanna, načelnika podružnice c. kr. kmetijske družbe v Rudolfovem.

Vsa semena so preiskana glede kaljivosti in čistote po c. kr. semenski pregledovalni postaji na Dunaju, tako da jamčim za oboje.

Priporočam se za cenjena naročila, katera hočem tožno izvrševati in ostajam z odličnim spoštovanjem

Franc Kastelic.

Ceneno češko posteljno perje.

5 kilogramov novega temnega K 950, boljega K 12, polbelega, otrebljenega K 18, belega K 24, sneznobelega. puha, otrebljenega K 30, K 36, K 42. Razpošilja franko po povzetju. Dovoljujem tudi zameno in vzamem nazaj proti povrnitvi poštnine.

Benedikt Sachsel 229 6-3

Lobes št. 371 pri Plznju, Češko.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Zično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Specijaliteta: 162-14

vaijični zastori (Rollbalken).

Vsaka ponaredba in ponatisek je kaznjivo.

Edino pravi

Thierryev balzam

le z zeleno znamko nune. — 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali pa 1 velika specijalna steklenica s patentnim zaklepom 5 K. 91 26-18

Thierryevo centifolijino mazilo

proti vsem, še tako starim ranam vnetjem, poškodbam i. t. d., 2 lončka K 3.60. Razpošilja se le proti povzetju ali za poslani denar.

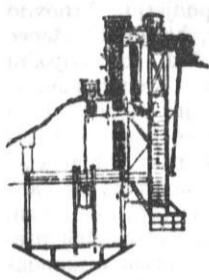
Te dve domači zdravili sta povsod znani in že od nekdaj sloveči.

Narocila naj se naslovljajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogoški Slatini.

Zaloga večinoma po lekarnah. Knjižice s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

G. Tönnies

122-34

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v Ljubljani priporoča kot posebnost žage in vse stroje za obdelovanje lesa. Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 v. za konjsko silo in uro.

Večkrat premirano!

Glinaste peči 128-48

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča

Avgust Drelse

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov v Ljubljani.

Dr. Gvidon Sajovic

Toni dr. Sajovičeva roj. Švejda

Kranj

Velké Mezeriči

Poročena v Ljubljani 15. svečana 1908.

Vsem sorodnikom in znancem brez vsakega drugega obvestila.

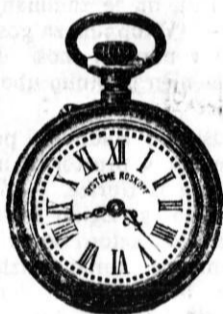
Najcenejša in največja domača
ekspozitna tvrdka.

Razpošiljanje švicarskih ur na
vse kraje sveta!

Urar in trgovec

H. Suttner v Ljubljani

St. 502. Nikelnasta anker-remontoar-Roskopf, trpežno kolesje, gl. 2.45, enaka iz pravega srebra gl. 3.95, ista z dvojnimi tršim srebrnim močnim pokrovom gl. 6.50 in naprej.

St. 505. Prava srebrna cildar-remontoar, trpežno kolesje in močni pokrovi, gl. 4.95, ista z dobrim ankerkolesjem gl. 5.95 in naprej.

priporoča svojo izborno zalogo najfinjših natančnih švicarskih ur, kakor najbolj slovečih znamk Safhausen, Omega, Roskopf, Urania i. t. d. Zlatnine in srebrnine, kakor nakraski, verižice, uhani, prstani, obeski i. t. d. najfinjšega izdelka po najnižjih cenah. — Dokaz, da je moje blago zares fino in ceno, je to, da ga razpošiljam po celem svetu in imam odjemalce tudi urarje in zlatarje glavnih mest.

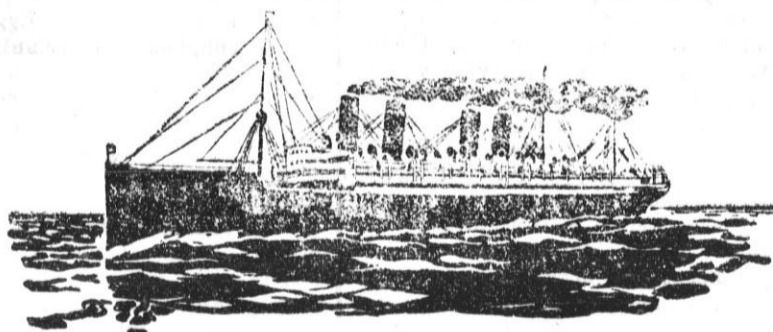
Ravno je izšel najnovejši veliki cenik, kateri se pošlje zastoj in poštnine prosto.

Moške ure, 2 tretjini naravne velikosti.

6-57

Berite.

Pozor.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki 'Severnonemškega Lloyd'a' iz Bremena v New-York

s cesarskimi brzoparniki Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse. — Prekomorska vožnja traja 5 do 6 dni.

Natančen zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARD TAVČAR-ju v Kolodvorskih ulicah št. 35

nasproti občeznane gostilne «Pri starem Tislerju».

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californija, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izvanredno ceno čez Galdeston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd. 228-64

Slaven

ker čuva prtenino, vsled bleščočee beline, ki jo dobi prtenina, ker ne dobi prtenina po pranju prav nikakega duha, ker je zelo poceni in se pri pranju prihrani mnogo časa

223 16-4

je

MINLOS^{OV} PRALNI PRAŠEK

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILJONI

Absolutno neobhodno potreben je za vsako dobro urejeno gospodarstvo. — Pazi naj se na zgorajšnje varstveno znamko in varuje naj se pred ponarejanjem, ker je isto brez vsake vrednosti. — Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonijalnimi blagom, in milomi

Engros pri L. MINLOS, DUNAJ, I. Mülkerbastel 3.

Potrti najgloblje žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo, našega iskreno ljubljenega očeta, oziroma starega očeta, tasta, brata, strica in svaka, blagorodnega gospoda

Peter Majdiča

posestnika valjičnega mlina na par in turbine

danes ob 1/4 na 5. uro zjutraj po dolgi bolezni, previdnega s tolažili sv. vere, v starosti 85. let poklicati k sebi v boljše življenje.

Truplo predragega rankega se bo v sredo, dne 12. svečana ob 1/4 4. uri popoldne v hiši žalosti Zg. Jarše št. 10 slovesno blagoslovilo ter se prepeljalo na pokopališče v Mengeš, kjer se bo v družinski rakvi položilo v večnemu počitku.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Preblagi rajnik bodi priporočen v molitvah in prijazen spomin.

Zg. Jarše, 10. svečana 1908.

Franciška Traven roj. Majdič, sestra, Matilda Majdič roj. Kotnikova, Ana Majdič roj. Rükschl, sinabi, Vinko, Demeter, Marica, Saša, Tinka, Vera, Zdenka, Mira, Zora, Ema, Lea, Kornel, Anica, Petka, Ruša, Milena, Deša, vnuki in vnučkinje, Franciška Sajovic, Ana Novljan roj. Sajovic svakinji.

282

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja, kateri so nam došli ob smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega očeta, odnosno starega očeta, tasta, brata, strica in svaka, blagorodnega gospoda

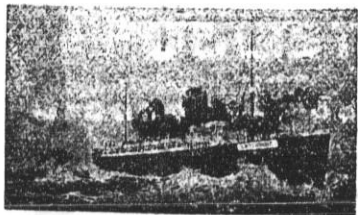
Peter Majdiča

posestnika valjičnega mlina na par in turbine

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo. Zahvalujemo se obenem najtopleje darovateljem krasnih vencev ter mnogobrojnemu spremstvu na zadnji poti. Posebej se zahvalujemo prečastiti duhovščini, slavnim občinskim zastopom iz Jarš in Mengeš, slavnemu krajnemu šolskemu svetu v Jaršah, slavnemu učitelstvu, slavnim mengeški godbi, slavnemu prostovoljnemu gasilnemu društvu v Mengešu, slavnemu krščanskemu slovenskemu izobraževalnemu in podpor-nemu društvu v Mengešu, slavnemu pevs-kemu zboru, kakor tudi slavnemu slo-venskemu trgovskemu društvu »Merkur« v Ljubljani.

Zg. Jarše, dne 13. svečana 1908.

Žalujoči ostali.

Samo
6
dni

Havre-New-York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki francoske prekomorske družbe

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

oblast. potrjena potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18

v novi hiši »Kmetске posojilnice«, nasproti znane gostilne pri »Figovcu«. 149 26-25

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kosmetično zobočistilno sredstvo

Seydlin

Jzdelovatelj D. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Dobi se v lekarni Šavlik

Sivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 180-81

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Ceniki na zahtevanje zastoj.

Nc I 219/8

1

Razglas.

Na predlog gospoda c. kr. notarja Nikota Lenčeka v Škofji Loki kot zastopnika Rosine Daneu se dovoli

prostovoljna dražba njenega posestva »Hotel Štemarje« (Stemerhof) v Škofji Loki, Kapuc. predmestje 9

to je zemljišč vlož. št. 567, 495, 193 in 194 kat. obč. Škofja Loka, št. 163 kat. obč. Puštal in št. 210 kat. obč. Suha z vsemi poslopji in pritliklinami, to je z vso hišno in gostilniško opravo, kakor vse leži in stoji.

Dražba se odredi na dan

280

24. svečana 1908, ob 10. uri dopoldan pri c. kr. okrajnem sodišču v Škofji Loki v sobi št. 1.

Vsak ponudnik mora pred dražbo položiti vadija 3500 K.

Izklicna cena znaša 35.000 kron in si prodajalka pridrži pravico prodajo takoj po storjenem domiku odobriti ali ne.

Zemljiško-knjižno zavarovanam upnikom ostanejo njih pravice ohranjene ne glede na prodajo.

Na račun kupnine prevzame zdražitelj vknjiženega dolga 15630 K 32 vin.; ostanek kupnine po odbitku položenega vadija se pa mora v gotovini poplačati tekom enega meseca v roke spočetka imenovanega zastopnika.

Podrobni dražbeni pogoji leže v sodbijski pisarni vsakemu na ogled, natančnejši podatki glede oprave in inventarja se pa dobe tudi pri imenovanem zastopniku.

C. kr. okrajno sodišče v Škofji Loki

oddelek I., dne 27. januarja 1908.

Največja izbira vsakovrstnih potrebščin za veselice

kakor: katalijone, korijandoli nove vrste iz lušin, balončke i. t. d.

Velika izbira

Velika izbira krink!

Glace in različne druge rokavice za dame in gospode! Najnovejše kravate, ovratniki, manšete, syileni prsniki in najnovejše srajce, galoše in drugo.

Moderci najnovejše oblike.

Krasni damski pasovi.

58 52-46

Toaletni predmeti, fina mila, parfumi, dišave za perilo, kalodori, odol i. t. d.

Veržice za ure, Double, za dame in gospode, vratni kolirji, broški a la »Tudor«, gumbi za manšete, denarnice, listnice, taške za dame i. t. d. i. t. d.

Dobiva se po znatno nizkih cenah pri

Antonu Adamiču v Kranju

galanterijska in modna trgovina.

Na drobno in debelo!

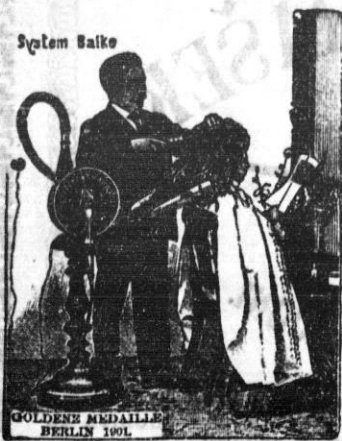
Na drobno in debelo!

M. Podkrajšek

frizer za dame in gospode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 35. Filijalka na-
147 52-27 sprti hotela „Union“

System Balke

GOLDENE MEDAILLE
BERLIN 1904

priloga za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško pripravljene gorko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne proizvaja škodljivega vlaga. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Zaloga vsakovrstnih vpletik striženih in zmešanih las. Oddelek za dame s separatnim vhodom.

Kupujete se zmešani in odstriženi lasje po najvišjih cenah.

Fine srajce, ovratnike, krasne kravate, naramnice, vse vrste rokavio, nogavio i. t. d.

Nova modna trgovina Salon za damske klobuke

filialka iz Ljubljane

A. Vivod-Mozetič
v Kranju, Glavni trg št. 117

priloga vse vrste fino modno blago za dame in gospode, nadalje svojo dobro sortirano zalogo vseh potrebščin za šivilje, vsakovrstne boa za dame, kapce ter garniture vseh vrst oblek za otroke. 195 52-13

Damske in otroške klobuke, fine haube, kapce i. t. d.

Klobuke sprejemam v popravilo.

Ženska ročna dela, vseh vrst svila ter vse potrebšchine za ista.

Modro, krasne bluze, krila, krasne oprave, konfekcija za otroke.

Potrebšchine za šivilje, vse vrste lišpov, svile ter baržuna v vseh barvah, posamentirja, šipke, vložke, gumbe i. t. d.

Ljubljana (Kolizej) R. Lang Marije Terezije cesta

20 126-32 Zalagatelj društva
c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špejaliteta: Gostilniški stoli.

Modrool iz žilnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski. Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Špejaliteta v nevestinih balah. Veliki prostori, prtiližno in v l. nadstropju.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki cenj.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za sobo; postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obešalnik, miza, stensko ogledalo.

Zobotehnični atelje
Oton Seydl
pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

ZOBOVJA, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nabne plošče, iz KAVČUKA, kakor tudi ZLATA, dalje VRAVNALNICE in OBTURATORJI se izvršujejo po NAJNOVEJŠIH METODAH.

PLOMBE V ZLATU, PORCELANU, AMALGAMU in CEMENTU kakor tudi vse ZOBOZDRAVNIŠKE OPERACIJE izvršuje tu SPECIJALIST.

Odperto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

POSOJILNICA V RADOVLJICI

registrovana zadruga z omejenim poročtvom

s podružnico na Jesenicah

sprejema hranilne vloge od vsakega in jih obrestuje po

4¹/₂ 0/0

Rezervna zaklada iznaša:

K 72.035

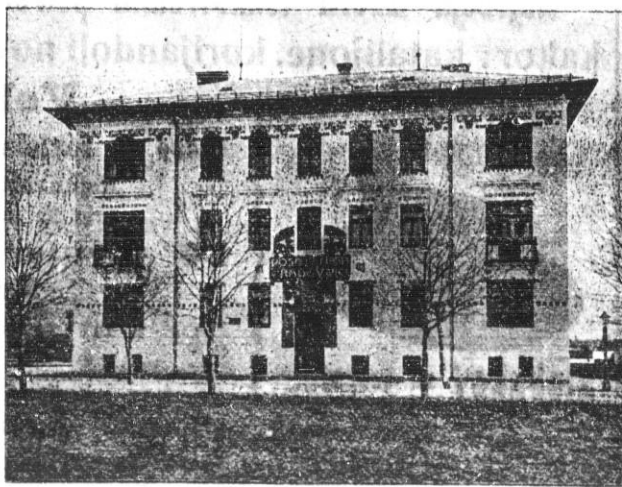
Denarni promet v letu 1906.:

K 3.500.000

brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovi denar, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Posojila

se dajejo na vknjižbe brez amortizacije po 5¹/₂% ali z 1% amortizacijo, na menice pa po 6%. — Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica sprejme tudi vsak drug načrt amortizacijskega dolga.

Uradije se v centrali in v podružnici

vsak dan od 8. do 12. ure dop.

in od 2. do 6. ure pop. izvzemši nedelje pop.

Poštno-hranilnični račun centrale št. 45.867.

Podružnice na Jesenicah št. 75.299.

120-33